

musea dergelijke herinneringsproeven te probeeren, omdat ze even onrustig-bewogen zijn geworden — als het leven zelf en even voorkeurloos en chaotisch als de faits divers der kranten of het filmjournaal. Ik houd dit voor één van de symptomen, waaruit inderdaad kan worden afgeleid, dat de aesthetische verbetering der musea gepaard is gegaan aan een onwillekeurige verzwakking van het historisch begrip.

Het museum te Eindhoven is architectonisch ongetwijfeld de moeite waard om er een schoone collectie kunst in te verzamelen. Goede voorwaarden zijn aanwezig. Het is klein, niet te klein. Het is zuiver van ruimte-vormen. Kropholler heeft het met zeer beperkte middelen moeten bouwen. Het materiaal kon dus niet een factor zijn in den zin van verhoogend het aspect door keuze van kostbaarheden. De bouwmeester moest zich overal bedwingen, dat is bepalen tot verdeling, onderverdeling, verhoudingen, verband. Voor het plan der zalen en de verlichting heeft Kropholler zich doen voorlichten door de Amsterdamsche, Haagsche en Rotterdamsche museumdirecties, die meer ervaring hadden dan hij van hetgeen de praktijk van een museumbeheer eischt. Inzonderheid heeft de heer Hannema invloed gehad op het plan.

Wat de verlichting betreft is uithoofde van de zuinigheid afgezien van kostbare constructies. Wat bereikt is verdient niettemin lof. Het bovenlicht is rustig, helder en van een mooie evenwichtige verspreiding. De wanden en vloeren zijn licht van tint gehouden. Het meubilair is sober en eenvoudig.

Het gebouw is gezet op een verhoogd deel van een parkje. Daardoor heeft de architect bereikt, dat het, gegeven de betrekkelijk geringe afmetingen toch zijn functie als sanctuarium voor kunst reeds door de geïsoleerde en lichtelijk verheven ligging op eenvoudige wijze duidelijk maakt. Het front verdraagt deze verheffing uitmuntend omdat er een sterke horizontale werking uitgaat van het lange gesloten muurvlak van handvormsteen, die Kropholler zoo gaarne in zijn werk toepast. Daarom ook is het kleine torentje boven den ingang, als evenwichtsfactor, geenszins onnoodig. Het heeft bovendien als drager van de klok en door het feit, dat het met fijne profileering uitsteekt boven de gebouwen der omgeving, zijn zakelijke functie van aanwijzer van het gebouw en van den tijd. Het rommelige aspect van Eindhoven, waarin de enorme gashouders met de schreeuwerige banaliteit der stupide reclame „Persil blijft Persil” domineeren, kan zoo'n accent van een andere beschaving wel gebruiken.

Men treedt op het gebouw toe met trappen, aan weerszijden geflankeerd door steigerende paarden, gebeeldhouwd door Raedecker, die ook het wapen boven den ingang met sterke en eenvoudige vormen heeft gemaakt. De plaatsing van de paarden is nog niet overtuigend, ze staan wellicht te laag en daardoor te weinig verheven boven het gezichtspunt van den beschouwer. Bij het verlaten van het gebouw kijkt men er te veel tegenaan inplaats van